

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Pello 6. kesäkuuta 2016

mmv@eduskunta.fi

jaakko.autio@eduskunta.fi

Viite : Jokiseura vuoden 2017 kalastuskiintiöistä eduskunnassa 07.06.2016

KANTAKOHTAISEEN KALASTUKSEEN

Itämeren merikalastuksen lohikiintiöt ovat lähtökohtaisesti jäänteitä viljelylohen merilaiduntamisajalta. Luonnonlohikannoille ne ovat osoittautuneet biologisesti ja taloudellisesti kestävämmiksi. Perustuessaan merikalastuksen näennäiseen etuotto-oikeuteen ne ovat myös sosiaalisesti epäoikeudenmukaisia.

ICES:n neuvo on vastaus siihen mitä komissio kysyy. Unionin tulisi korjata lohenkalastus eri lohikantoihin kohdistuvaksi ja asettaa kysymyksensä ICES:lle sen mukaisesti. Tämä korjaus tulisi toteuttaa Itämeren lohiasetuksen (lohikantojen hoitosuunnitelma, SAP2) yhteydessä. MMM:n perusmuistiossa mainittu aikomus nostaa lohen sekakan- takalastus esiin sopivissa asiayhteyksissä ei ole riittävän tavoitteellinen eikä johda YKP:ssä edellytettyihin tavoitteisiin.

YKP velvoittaa kohottamaan eri kalakannat MSY tasolle viimeistään vuonna 2020. ICES arvioi neuvonannossaan Itämeren ERI JOKIEN LOHIKANNAT. Tämä on positiivista ja tärkeää, koska eri kannat syönnöstävät samalla merialueella. Tähän verrattuna Suomen uuden kalastuslain määritelmä kalakannoista on masentava, kun kalakannalla tarkoitetaan *”samanaikaisesti samalla alueella elävien samaan lajiin kuuluvien kalayksilöiden joukkoa”*, eli lohien osalta sekakantaa. Kamppailimme määritelmän muuttamiseksi siinä onnistumatta. Suomen lainsäädäntö sotkee käsitteet LAJI ja KANTA.

YKP edellyttää, että kaikki kalakannat saavuttaisivat kestävänsä enimmäistuoton tason 2020 ja niitä hyödynnettäisiin sen mukaisesti. Vaikka useat Pohjanlahden lohikannat ovat elpyneet poikastuotannon osalta lähelle 80%:n tasoa maksimista, kaikki pääal- taan lohikannat ja monet Pohjanlahdenkin jokien lohikannat eivät kestä kalastusta.

ICES tuo esiin kuinka myös heikot kannat joutuvat kalastuksen kohteeksi syönnösalueella ja matkalla sinne sekä kutuvaelluksella mm. Ahvenanmerellä ja Pohjanlahdella. Heikkojen kantojen vahvistamisella on kiire, jotta hyvä tarkoitus kaikkien lohikantojen saamiseksi MSY-tasolle vuoteen 2020 mennessä voisi toteutua.

Kaikki lohen merikalastus jokisuukalastusta lukuun ottamatta on sekakantakalastusta ja siten vahingollista maailmanlaajuisessa biologisen monimuotoisuuden palauttamispyrkimyksessä.

UUSIA UHKIA

LOHIKUOLLEISUUS, josta 2-3 viime kesänä on tehty havaintoja erittäin runsaasti. Tänä vuonna havaintoja kerätään tehostetusti.

M 74 eli poikaskuolleisuus tiamiinin puutokseen on nyt nousussa. Jopa 20% poikasis-ta voi Simojoen haudontojen perusteella jäädä kuoriutumatta. ”M74-seurantaan saatiin viime syksynä mätinäytteet vain 19:stä Simojokeen kudulle nousseesta lohesta. Mätin tiamiinipitoisuudet olivat huomattavasti pienempiä kuin viitenä edeltävänä syksynä,” kertoi erikoistutkija Pekka Vuorinen Luonnonvarakeskuksesta.

Tiamiinia analysoitiin myös Ruotsin Daljokeen ja Uumajanjokeen viime syksynä nousseiden lohien mädistä. Molemmista joista mätää saatiin yli 30 emosta. Tulosten perusteella M74-kuolleisuuden ennakoitua olevan kummankin joen lohissa jopa suurempi kuin Simojoen lohissa.

Kumpikin edellä mainittu uhka on riittävän selkeästi havainnoitu, vaikka laajaa tieteellistä näyttöä ei vielä ole. Rion sopimuksen mukaan tieteellisen tiedon puute ei saa olla peruste riskin ottamiseen. Tornio-Muoniojokiseura suomalais-ruotsalaisena luonnonsuojelujärjestönä edellyttää varovaisuusperiaatteen noudattamista ja kalastuspaineen vähentämistä. Askeleena kohti kantakohtaista kalastusta ja edellä mainituin varovaisuusperustein esitämme pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiön laskemista 20% viime vuodesta.

Suomenlahden lohikiintiöön ehdotetaan 30% pudotusta. Tuollainen pudotus on täysin teoreettinen, koska lohenkalastusta se ei mitenkään rajoita. Pyyntiponnistuksen kohdentamista on esitetty evälekattuihin lohiin. Ammattikalastajilta saadun tiedon mukaan vapautettavien kalojen käsittely nyky menetelmillä on kaloja vahingoittavaa. Tällä on merkitystä myös Pohjanlahden luonnonlohikannoille, joista huomattava osa koukkaa kutuvaelluksellaan Suomenlahden kautta. Suomenlahden lohikiintiö olisi puolitettava ja kohdistaa pyynti siellä sellaiseen aikaan, jolloin Pohjanlahden lohien saalisosuus olisi pieni.

Kilohailikanta on voimistunut ja uhkaa tulla rasvaisena kalana liian hallitsevaksi ravintolähteeksi lohelle. Itämeren kilohailia käyttävien turskakantojen voimakkuutta tulisi tehokkaasti kohentaa.

Kunnioitavasti

Kalervo Aska, pj.

jokiseura@tornionjoki.fi
www.jokiseura.fi